

PRESUMERATIONSPRIS:
Helt år . . . kr. 4,50
Hälfte år . . . " 2,50
Kvarter . . . " 1,25
Månad . . . " 0,40

Prenumeration & alla post-
kontor i Sverige och grann-
länderna.
Franska Posten till Göteborg sätta-
gas prenumerations & postkontorets
Redaktion och Expedition
Södra Hamngatan 2.
Rikstelefon: 35 61.

ANONSPRIS:
För texten: 25 öre pr. nr.
partilleri-nr.
Efter texten: 20 öre.
Lönenummer 10 öre.
Hufvudredaktion i Stockholm:
Mäster Samuelsgatan 12.
E. Klemming.
Telefon: 76 48.

No 3.

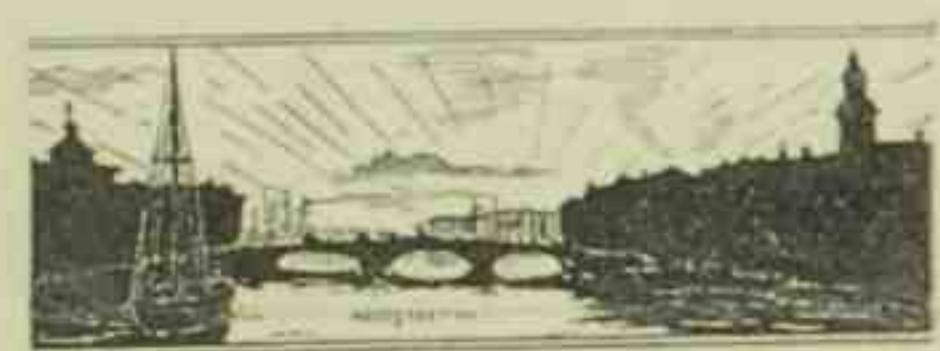
Göteborg, Wald, Zachrissons Boktryckeri, 1896.

Lördagen den 16 Januari

1897

Innehåll.

I andra numret för 1897:
Vildens anmälningar.
Stockholm: Vildens visiter. (Hos Söndags-
nisses).
Det Nobelska donationerna. AF Armand.
Gmister och slagg.
En politisk syndebåttsmeddelande af Göteborgs-
Posten.
Från hyddorna: II. En stolt dag. AF
Henrik Pontoppidan.
Angåttsfärden i December. AF John Gray.
Från Odinslund. AF Alins.
Det hvita slottet. Saga af Zorah, m. m.

Vildens anmälningar

skall icke smyckas af vackra löften
och tomma ord!

Det händer väl mången, det som
händt mig. Man sitter där efter är
i sitt lugna hem, betraktar dagens
företeelser på afstånd och ler åt de
faktande marionettarnas bravader.
Man har sin egen värld för sig och
det växer blommor i rabatten där-
uteför. Då ser man en dag, att
blommorna, som man älskar, trampas ner under den brutalas kampen
däruteför. Och man kan icke sätta stilla,
man springer ut och blandar sig i
vindelet och slår sitt slag.

Af en liknande stämning blev *Vilden*
född.

Man frågar ironiskt, hvad *Vilden*
vill?

Tillsföra den allmänna diskussionen
ett eller annat grand of sundt författ! Efter färlig råd och lägenhet.

Det förefaller, som kunde det
höfvas.

En man som icke tillhör något
parti, har blicken öppen och händerna
fria. Det kompromissos mer än
nog i vårt offentliga liv; det räknas
så smått med de möjligheter, som
kunna närs. Jag skall säga er min
mening frill och frankt; utan att
först räkna efter, om den också har
utsigt att vinna gehör. Min egen,
oförgrifliga mening! Det kunde ju
tänkas, att den också vore något
värdat.

Jag kan icke på förhand binda
mig med löften om min hällning till
den ena eller den andra af dagens
frågor. Intressera de mig icke, kom-
mer jag icke att beröra dem. Hur
många af de frågor, som behandlas
med viktiga märke och högflidiga la-
ter, är värda den trycksättet, som
slösas på dem?

Framför allt skall *Vilden* bli ett
organ för vår kultur! Det läter som
en paradox, icke sant? Men de
stora dagbladen ha icke utrymme för
dessa frågor. Man säger: publikens
intresse för dem är ringa.

Om så är, månne icke intressel
kan väckas?

Vi veta dock alla att en nations
betydelse icke uteslutande bestämmes
genom storleken af dess arméer; den
bestämmes också genom höjden af
dess kultur.

Det svenska folket har i litteratur
och en konst, som oklas högt af
främmande nationer. Har det svenska
folket inga förlitelser mot dem,
som bärer dess kultur?

Ack! Det svenska folket! Man
säger att det sover. Men ibland far
det upp, gnuggar sina ögon och läter
sin fosterländska entusiasm flöda ut
över alla gränser. Så lägger det
sig åter till ro.

Där sitter kanske någonstädse på
en vindskammare, just i detta nu,
en länkare, en konstnär, en skald,
hvars ljusgärning kan vara af längt
större betydelse för vårt land än en
färd till Nordpolen i ballong. Men
det svenska folket värdar sig icke om
honom och kanske dör han nyårs-
afton af svält.

Det bleka och tyste arbetare i kul-
turens tjänst, åt din gärning skall
Vilden försöka skaffa den aktning
och den hjälp, den förtjänar. Själv
skall du också hjälpa mig i min
strävan, ty du skall känna, att jag
försvarar ditt礼品 af kärlek till vårt
land. Vårt land har icke råd att
läta dig gå under!

Och min: för allt som har gnista
och själ står *Vilden* spalter öppna.
Du må gärna förfäktar meningar,
som icke är mina, om du gör det
med öfvertygelse och talang. Och
ingen skall tro, att du är solidarisk
med mig därfor att ditt namn mär-
händig kommer att pryda mina spalter.

År delta en prenumerationssam-
mankonferens!

Jag tigger intet af publiken. Jag
rullar mig icke som en mask i stof-
tet med bön om prenumeration eller
ekonomiskt understöd. Den som tror,
att jag kan bereda honom något nöje
eller göra någon nyttja, skall göra
sig själv och mig det nöjet och den
nytan: att prenumerera.

Vilden prenumerationspriis är: kr.
4,50 för hela år, 2,50 för halft år, 1,25
för kvartal och 40 öre för månad.
Prenumeration åt alla postkontor inom
Sverige och grannländerna.

Vilden kommer att innehålla:

Ledande artiklar i kulturfrågor.
Artiklar om litteratur och konst.
Dikter, berättelser och skisser.
Artiklar om Göteborg och Göte-
borgsförhållandena.

Vilden är nemligen icke blott ett
veckoblad för allmän kultur utan
också en Göteborgstidning, och
såsom sådan skall han försvara
sin plats.

Vilden kommer under år 1897 att
publicera en sammankopplad
serie af *Historiska silhouetter*
ur 1760-talets hovsliv i Danmark
af Axel Lundegård.

Läsare öfver Sveriges rike och i
grannländerna: Tag allt som
skrifves om Göteborg med på
köpet. Fins det en gnista kvick-
het däri, har det ju universellt
intresse!

Läsare i Göteborg: Tag allt som
skrifves om litteratur och kultur
med på köpet! Fins det en gnista
snille däri, kan det väl också
intressera dig!

Au revoir! *Vilden.*

En högligt bugande vaktmästare
för mig in i ett stort rum, möble-
radt i en mycket sträng stil. Som
ingen tycks vara tillståndes, har jag
tid att se mig om. Här finns intet
af den schaggiga veklighet, den
nägot luggslitna sybaritism, som ut-
märkte chefsummet i palatset vid
Regeringsgatan. Här herskar syn-
barligen en strängt sedlig anda.

Vid det ena fönstret står ett stort
skrifbord, fullt af papper och bro-
schyrer. Den massiva skrifstolen
anger strax, att detta är högsätenet,
den styrande viljans plats.

Hvarmed kan jag stå till tjänst?
Hördes en röst bakom mig. Jag
vände mig om och såg en liten man
med ett skyggt uttryck i ögonen.
Han liknade en pojke, som är van
vid mycket snubbar i hemmet. Därav
alstras en märkbar osäkerhet i hela
uppträdandet. Hos denne lille man
fanns någonting rörande försyn. Han
såg ut som om han alltid vore
van att göra sig så liten som möj-
ligt; endast magen vägade helt djärt
kultra upp sig till en protest, som
föreföll temligen omotiverad och illa
på sin plats.

Jag söker hufvudredaktören.

Ja (bogund) det är jag (med en
skygg blick mot dörren). Jo, det är jag!

Det gläder mig. Jag är *Vilden*
och kommer för att göra min upp-
väktning.

Hjärtligt välkommen! (Tackade.)

Om jag vägrade . . . be Er sitta
ner . . .

Tack (Jag närmar mig det sköna
herrskäset framför det stora skrifborde).

Var så god! (Redaktören flyttar
beskäftiget fram en liten stol i andra ändan
af rummet.) Får jag be er taga plats
här?

Hvarför just här? (Jag smöljer.)

Den där stolen lockar mig oändligt
mycket mera.

Mig också — hm!

Hyvä behagas! År det icke

hufvudredaktörens plats?

Jo — jo visst. I hög grad.

Men gör mig den tjänsten att sitta
här i stället.

Germa, om jag kan stå till
tjänst med så litet! Det gläder mig
att få tala en smula med er. Vi
ha ju en del gemensamma sympa-
tier.

Javisst — Dagensnyheter och
Morgontidningen och Middags-

— För att icke tala om Dagen...

— Javisst (med en orolig blick mot
dörren) Men gör mig den tjänsten att
tala om något annat.

— Med nöje! År Ni gammal här
i gården?

— Ja, hm? (skyggt) Det vet jag
icke så säkert.

— Om Ni är gammal i gården?

— Jaså (smölende) Förslåt, jag tyckte
Ni sade blir!

— Nej, det vore ju ogrannlagt.

— Ah, för all del! Jo, jag har
varit här under en del år. Ja, jag
var medarbetare — under en annan
redaktör. — Ni må tro det var en
sträng skola.

— Hur så?

— Jo (tackande) Nä, ja, för er kan
jag ju säga det. Ni inger mig ett
sådant förtöende! Jo, kan Ni tänka
er — jag hade en hel del åregirig
het och skref en hel del artiklar
men icke en enda af dem kom in!

— Och hvad gaf redaktören för
skäl?

— Skäl? Han gaf inga skäl! Men
när han var störtad och skulle packa
in och jag var utnämnd till hans
etterträda — kan Ni tänka er, då
kommer han med dem alla, sirligt
hopbundtade, och lemnar mig dem
och säger: Nu kan Ni få användning
för allt dethär!

— Nå! Har Ni haft någon nyttja
af det?

— Åh nej — egentligen bör ju
en hufvudredaktör undvika att taga
utrymmet i anspråk i sin tidning!

— Man har ju så många med-
arbetare (med en skygg blick mot dörren)
och man mäste

— Det ligger en mängd brochyror
på ert bord. «Om gift kvinnas ä-
ganderätt», «Om kvinnans odispatabla
räts» etc. Ni intresserar er synbar-
ligen för den s. k. kvinnofrågan?

— Ja (hm) Javisst! Det är ju
min plikt — jag menar hvor mans
plikt.

— Men tror Ni icke, att man ofta
går för långt i denna agitation?

— Tror Ni icke, att det finns en del
kvinnor, som egentligen faktiskt ha-
långt större makt än de borde ha-
rätt till?

— Nej (skyggt) Nej, det vägar jag
sannerligen icke tro!

— Ack jo! Man skulle till och
med kunna anföra exempel — ur
tidningsvärlden.

— Hva, hva, hva? (reser sig högt)
För Guds skull! Vill Ni göra
mig olycklig?

— Ingalunda. Känner Ni till tids-
ningsförläggaren i Kristiania?

— I Kristiania? (med en lättadnes-
suck) Nej, det gör jag icke.

— Man har sagt mig, att äran för
den norska knytnäfspolitiken egent-
ligen tillkommer af del damer, som
styra de tongivande vänsterbladen
i Kristiania och som inspirerat alla
de utrott af politiskt hysteri, hvar-
till vi under de senare åren varit
vittne. Tror Ni det kan vara sant?

— Ja — det, det, det vet jag — ver-
kliggen — icke — (forkar sin ponca
med en nösduk).

— Jo, jag har också hört namnen
på damerna. En är hustru till huf-
vudredaktören för det ena tongiv-
ande vänsterbladet; en annan är
gift med en storhövding, som har
mycket att säga i vänsterbladet;

— Förstås! (skyggt)

— Förstås! (skyggt)

— Om Ni är gammal i gården?

— Jaså (smölende) Förslåt, jag tyckte
Ni sade blir!

— Nej, det vore ju ogrannlagt.

— Ah, för all del! Jo, jag har
varit här under en del år. Ja, jag
var medarbetare — under en annan
redaktör. — Ni må tro det var en
sträng skola.

— Hur så?

— Nej, det vore ju ogrannlagt.

— Ah, för all del! Jo, jag har
varit här under en del år. Ja, jag
var medarbetare — under en annan
redaktör. — Ni må tro det var en
sträng skola.

— Hur så?

— Nej, det vore ju ogrannlagt.

— Ah, för all del! Jo, jag har
varit här under en del år. Ja, jag
var medarbetare — under en annan
redaktör. — Ni må tro det var en
sträng skola.

— Hur så?

— Nej, det vore ju ogrannlagt.

— Ah, för all del! Jo, jag har
varit här under en del år. Ja, jag
var medarbetare — under en annan
redaktör. — Ni må tro det var en
sträng skola.

— Hur så?

Som **Specialité** föra vi uti vår nyestablerade Cigarr-, Cigaret- och Tobakssäller en Brömercigarre

Eminente,

hvars fina-smak och arom hör tilltala hvarje cigarkämmare.

Cigaren är för oss tillverkad af utsökta Sumatra- och Havanatabak och säljs till det låga priset af Kr. 10,40 pr 100.

Order från landsorten expedieras fraktfritt vid rekvisition af 200 cigarrer.

Dessutom rekommenderas en mångfald rymportörer cigarren från de mest väl renommerade fabriker i Bremen, Hamburg, Holland samt Havanna-Cigarrer.

Tobaksmagasinet. Drottninggatan 31 Stockholm. Stoopendal & Komp., Cigarmästare. Rike- och Allmänna Telefon. Priskurant på begär omgående.

Tolv gånger i veckan utkommer från 1897 den härjan. Attentatet. Vekospaggen. Norden mest spridda tidningar, och förföras på grund härut samman till Attentatet. Hafverkspaggen. Priset är ej förändrad! Kr. 1. 20 pr år. Formatet blir i hvarje nummer mindre sexdubolt, och erhålls sällunda priserne mera lättläst och sammanlagt betydligt merartad än tidigare.

Rikshistorisk artikel. Självförfattning. Innanhålls artiklar om ämnen för och mot bland politik. Säkra och tillgängliga informationer om världens stora Industriarbetning i Stockholm. Konsernordstugan. Självförfattande förlagning. En riklig berättelse samt tekniska, snabla, tråfängda illustrationer i hvarje nummer. Direct försäljning. Första hand med nästa pris. Den nya hafverkspaggen till Norden. — Världen extra gratisbidrag — bl. a. ett urval av de viktigaste af den nya. Andra häftet 230 kr. 1000 pr året. Hafverkspaggen eger nu 7.000 prenumeranter och är alltdeles obeskrift Sveriges främsta fiktionstidning.

Redovisning för December

har ingått från:
A. B., Landskrona;
G. H., Borgholm;
A. E. W., Grebbestad;
Björk, Örebro;
Ph. Lindström's bokhandel, Lund.

Kvitteras
Exp. af Vilden,
Göteborg.

— Jag menar — det mätte känna skönt att kunna vara helt självständig — eller åtminstone att — i politiken — icke behöva dansa efter en kvinnans nyckel!

— Ja, ja, (drömmade) det mätte verkligen känna skönt!

(Utanför dörren höres fras af en kläning. Hufvedeklören spetsar öron med sybar oro och börjar göra sig så liten som möjligt.)

— Jag skall nu icke längre taga er i anspråk.

— Tack! (med sybar lättnad!) Skall Ni redan gå? Ja, farväl då! Farväl, farväl! (Skymtar bort till andra in dan af rummet och intager sin plats vid ett litet blygsamt bord i ett hörn. Samtidigt glider en äldre dame in och tager plats på hörnerstolen vid det stora skrifbordet. Jag bugar mig för henne i förbigående, innan jag försvinner.)

Vilden.

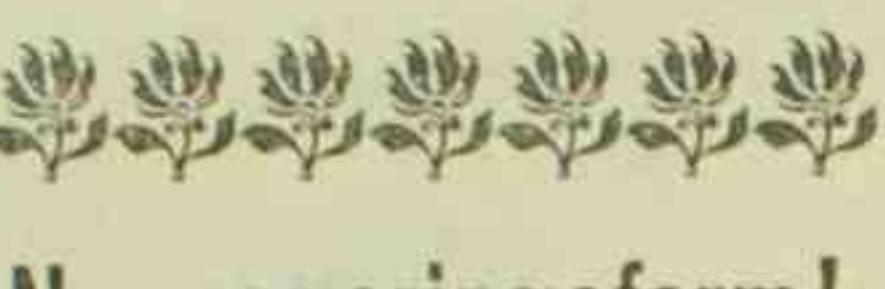
Den senaste stjernan i uppstående inom den pariska teaterverlden är den lilla mademoiselle Parfait.

Hon är dotter till en af portvaktarna på »La comedie française», en portier hvars förförer sedan ett par århundraden tillbaka innehafte samma anställning vid samma teater.

Den unga stjernan har alltså åka teaterblod i ådrorna. Hon är ännu endast 14 år gammal, men det oaktadt uppträder hon på scenen med samma överlägsna lugn som vore hon hemma hos sin pappa och mamma. Vilket hon ju egentligen också är!

»La petite Parfait», som man skämtsamt benämner henne, har ingen mindre än Coquelin till sin beskyddare. Hon har hittills bland annat spelat Louison i »Den inbillade sjuk» samt Georges de Sartoris i »Frou frou».

Man förespår henne en lysande framtid.

Ny regeringsform!

Ett högpolitiskt kaseri.

Det drager upp till storm därute i världen, ett fruktansvärt oväder af alla tecken att döma.

När det bryter los, vet ingen. Ännu håller maktens jernhand missnöjet tryckt till jorden; men det reser sig väl ändå en gång till sist. Och den uppgörelse, som då stundar, afslöper icke utan en kamp, hvars dyrningar också kommer att nä vält lands kuster.

Anar man detta här hemma? Det ser icke så ut. Det politiska livet i vårt land är visserligen ingen idyll; snarare förfaller det en utomstående som en marknad, där det köpsläs och prutas och grilas om små ekonomiska eller rent personliga intressen.

När han hör förhandlingarna vid vår riksdag, fonograferade af våra politiska dagblad, frågar sig visst mången aktningvärd och tänkande medborgare: Hvad anhör nu detta mig? Eller: Till hvilket nytt är allt detta för vårt land?

Är han då till på köpet praktiskt anlagd och har han händelsevis en blyerts-stump i västfickan, sätter han sig kanske att räkna.

Han gör en kalkyl över hvad riksdsagsmannen Lufve Lufvesson i Slinginge årligen kostar det svenska folket, som måste transportera honom på 1:a klass från och till huvudstaden, honorera hans därvaro med tio kronor pr dag och — det värsta af allt — trycka (dyrt!) allt hvad han behagar stå upp och anföra i riksförsumlingen.

När den praktiske mannen räknat ut allt detta, multiplicerar han resultatet med summan på alla de folkrappresentanter, som anstängtvis kunna intränga under katégorien Lufva — och så sätter han sig att grubbla över ett gammalt, outslitigt problem, åt hvilket hans fantasi förlänar en något bisarr form: huru många hungriga munnar kunde ha mättats för den summa, som åtgår att till trycket beförda alla de grodar, Lufves mun producerar under en treårsperiod? Och så multiplicerar han åter.

Ovanpå detta myckna räknande, sätter han sig mähända att drömma:

Hvad ser han nu i sin dröm? Ett litet land, som styres behändigt af en administrativ myndighet, styres helt lugnt och stilla, utan stora kostnader, utan stora ord och utan den stora, för landet rinerande, apparat, som parlamentarismens pelarhelgon nu ärigen fordrar.

De fyra ständen: embetsmannaständet, borgarståndet, bondeståndet och arbareståndet, sänder hvart tredje år sina representanter upp till riksdagen, som är samlad under en tidrymd af högst två månader för att bevilja skatterna för nästa treårsperiod samt godkänt eller underkänt regeringens administrativa åtgärder under den gångna perioden.

Hur mycket ontყigt, småaktigt diskuterande om bagateller skulle vi icke besparas genom införande af en sådan regeringsform? Och hvilka summor skulle icke årligen vinnas — till bröd åt hungrande, till uppmuntran af den kultur, som däri har blifvit det svenska folkets skötebarn!

Under denna regeringsform är arbetaren politisk fullmyndig; men genom ständsindelningen hålls hans makt inom rättvist proportionerade gränser. Ständen har naturligtvis hvart för sig gemensamma intressen, men ett af dem kan aldrig påtvinga de andre nägot beslut.

Också den sociala frågan skulle möjligen under en sådan regeringsform, kunna lösas på administrativ väg. I alla händelser kunde arbetarne genom sina representanter vid riksdagen framhära sina fordringar och framställa sina förslag. Det klasshat, som nu glöder under askan, skulle då flammas upp i ljusen låga — och sedan släckas, då det fått luft.

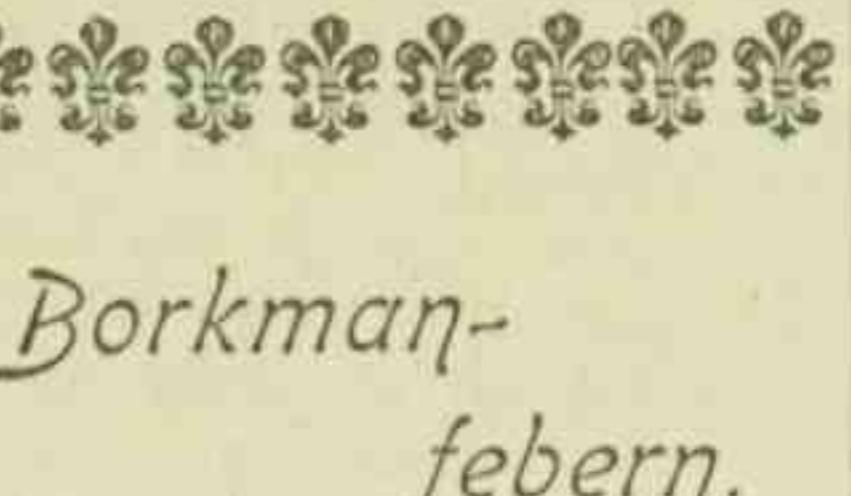
Den praktiske mannen vaknar med med en suck. Egentligen hatar han utopier! Men denna dröm rinner honom så ofta i hägen; den sysselsätter hans tankar och tilltvängar sig hans intresse. Han kan icke övertyga sig själf om, att detta egentligen behöfver vara en utopi.

Det leker ett litet småleende i hans munvinklar, han succar ånyo och tänker: Om jag vore kung — nej David Bergström! Om jag vore notarie och hette John Attan Olson! Om jag hade armbågar!

Hur skulle det då icke gå som en dans att bilda ett nytt politiskt parti på denna grund:

Ny regeringsform!

Armand.

Borkman- febern.

Ett Ibsen-käseri.

Hvarje ny pies, den store norske dramaturgen slungar ut bland de häpnande skarorna af Ibsens läsare, framkallar alltid sensation, men hyss och en åstadkommer alltid sensation på sitt speciella sätt.

Fördomdags var det sjelfva imhållet man stred om. Nu är det vanligtvis något helt annat, som bringar blodet i svallning hos folkskarorna.

På »Döckhemmets» idylliska dagar var det frågan: »Har Ibsen velat uttala sig för eller mot kvinnemonumentation?» Dä var det kvinnorna som stred mot männen, de manliga kvinnorna mot de kvinnliga kvinnorna, de kvinnliga männen mot de manliga männen o. s. v., o. s. v.

»Gengångare« väckte en sådan häpnad, att ingen teaterdirektör i hela norrland vágade spela den. Och då August Lindberg slutligen med sin gengångare-skara gjorde sin blixtourne hela Skandinavien rundt, väckte samma pies ånyo häpnad — just derfor att den spelades.

De närmast följande pjeserna, hvilka Ibsen affyrade emot oss, framkallade likaledes ett mäktigt åskunder och detta ännu alltjent tillföjd af sitt innehåll.

Oaktadt författaren uppredade ganger förklarade, att han menade hvarken *det* eller *det*, att han hvarkan var förkämpa för det ena eller det andra partiets åsikter, var hvar och en dock iflrigt öfvertygad om, att Ibsen just velat uttala sig för hans åsikt — eller mot hans åsikt.

Och var sig man fått diktat

vara med en eller mot en, blef man

alltid lika häftigt upprörd. Ty man

hade en komplett motsatt uppfattning af Ibsens med och mot.

Numera, sedan skalden blifvit gammal, har det börjat gestalta sig annorlunda.

De heta salvorna, som affyrades från höger och från venster, hafva tynt. Man har klädt sig i representationens mantel, och man har instinktivt i all tysthet delat sig i två läger:

de, som tro sig begripa honom; och

de, som insett sin oförmåga att begripa honom.

Dessa sistnämnda hafva tynt och undergivet lyssnat till hvad de förstnämnde i tidningar, tidskrifter och i salonger förkunnat att de begripit.

De heta salvorna, som affyrades från höger och från venster, hafva tynt. Man har klädt sig i representationens mantel, och man har instinktivt i all tysthet delat sig i två läger:

de, som tro sig begripa honom;

de, som insett sin oförmåga att begripa honom.

Denna sistnämnda hafva tynt och undergivet lyssnat till hvad de förstnämnde i tidningar, tidskrifter och i salonger förkunnat att de begripit.

Men hvarken Nansen, eller Thorolf Petersen, eller något annat har funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begripas.

Någon strid har ej förekommit. Man har utan knot funnit sig i, att hvar och en förkunnare hafvit framställt olika begrepp om det som skulle begrip

Som regel

införas icke längre, fortlöpande berättelser i *Vilden*. Men ett undantag har gjorts för den kärlekshistoria, hvars första fjärdedel meddelas i detta nummer.

Skälet må läsaren själv finna. Till det rasflanden följetongstoffs, som bäst ägnar sig för en slik utminuter, hör denna berättelse icke. Sådant kan icke heller tillfredsställa den mera förfinade smaken hos en bildad läse-

skret. Naturismen har till lösen: återgång till klarhet, till enkeltet, till natur. Naturisterna är mot Ibsen men för Zola, mot Nietzsche och för Diderot, mot Wagner samt för Jean-Jacques Rousseau.

Över hufvud taget är de mot allt utländskt, inflytande, ej endast det skandinaviska och tyska, utan även det ryska och det belgiska. Tolstoi och Maeterlinck räknas derförfäv till de proskriberedes antal. Deremot vilja naturisterna också rädda de sista resterna af denne franska esprit, som på sin tid lätt Frankrike dominera den literära världsmarknaden.

Som det nya partiets förmästra stödjepelare nämns poeterna Michel Abadie, André Gide, Maurice Le Blond och Paul Fort.

Karakteristisk för den nervösa oron i den franska litteraturen är denna mani att bilda skola. En ung man, som känner häd för att bli dikta sammangaddar sig med en del jämnrära, väunner eller till färliga bekanta. Och dessa ungodomar börja arbete — icke hvar för sig, att i dikten realisera ett konstnärligt ideal — utan i gemensamhet — på ett program.

Och så flyger nyheten ut över världen. Den nya skolan är konstituerad! Självaste *Le Figaro* har — säker på Zolas infrådan — öppnat sina spalter för de ongdomliga naturisternas proklamation.

Men hvar finns diktarne? De namn, som nämns inge intet förfende.

Den nya skolan går mähända somma öde tilmötes som de små svenska pedagogerna, där det fanns flera lärarän lärjungar! Och som till sist måste stängas — af brist på lärjungar!

Den förste januari precis kl. 8 f. m. påbörjade *Emile Zola* sin nästa bok, hvilken kommer att bärta titeln *Paris*. Detta enligt hvad franska tidningar med en för dem ovanlig noggrannhet meddelar.

Bokens utarbete kommer att draga jemt 10 månader.

I november månad detta är torde alltså äfven vi svenskar bli i tillfälle att läsa den celebre författarens skildring af verldens intellektuell och konstnärligt förmästa stad.

Om förläggareklam shall *Vilden* den snart meddelas en artikel. Det sät, hvärp svenska förläggare annonsera sina förlagsartiklar, är i många fall otillbörligt.

Herrane *Wahlström & Widstrand* t. ex. draga i sina annonser och reklammeddelanden till pressen oftast alltför stora växlar både på allmänhetens och pressens godtrohet. Men också andra förläggare ha börjat följa exemplet.

I Stockholmsstidningar hästes nyligen i en annons om andra upplagan af Geijerstams *Kampen* om kärlek, följande förläggareträd:

Samtliga svenska pressens organ hafva förklarat detta arbete vara det värdefullaste i skönlitteratur, som varit bokmarknad i år haft att uppvisa.

Sådant får en förläggare icke låta trycka, om han är män om sin firman anseende!

Frågan är af omständig natur och kan icke diskuteras ytterligare utan ogrannlagenhet mot författaren, som i så fall oskyldigt skulle få plikta för förläggarens taklighet.

Men att förläggaren fordras: att annonsen ofördröjlig inihiberas!

Trososkif Tidskrift har tillsändt

Vilden sitt december nummer för förföret.

Innehåll: »Det allmänna broder-skaps af S. I. Sven — Nilsson, Teosofien grunden för alla religiöner» af J. D. Buck m. m.

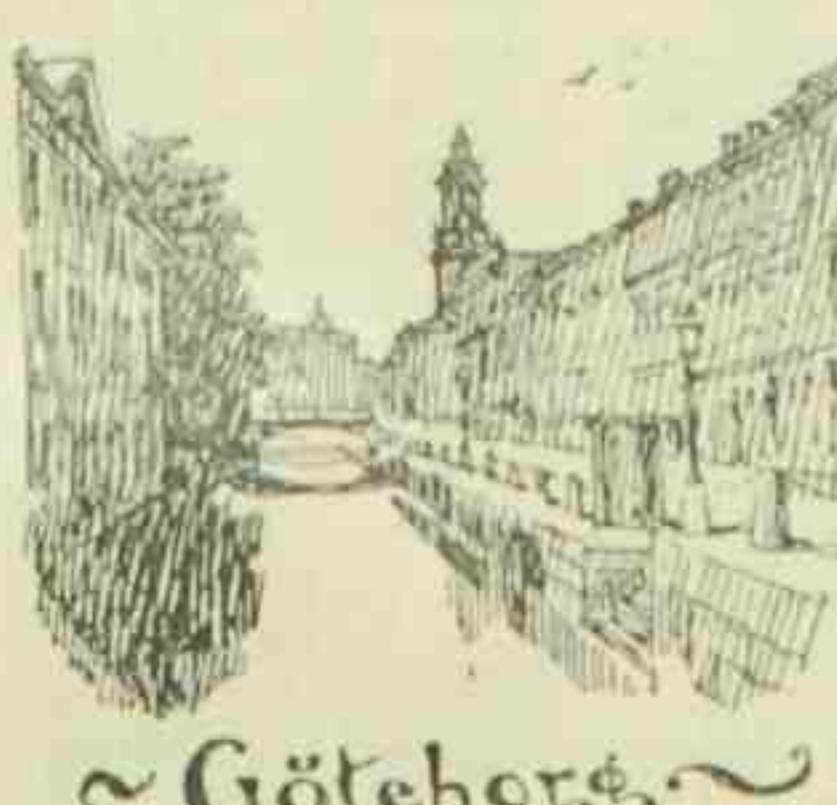
Förslag till förfogning.

Ett ny-konservativt parti.

Herr Redaktör!

Då jag läste *Vildens* anmäljan, trängde

VILDEN

Den Svenska variéteén.

Variéteén är död.

Och dock. Trots förbuden har variéteén ännu levt upp igen.

Den forna variéteén existerade tack vare de kvantiteter punch, whisky och konjak som variéteébesökare konsumrade.

Den återupprättade variéteén får nogja sig med att som existensitvor använder öl, vermouth och vin.

Egentligen borde detta vara en vinst för variéteén. Ty att den svenska punschens blifvit bannlyst från lokalerna är icke en förlust, som bör beklagas.

Bland den nuvarande variéteéns existensmedel har ölet — till följd af sin billighet — blifvit dominerande. En variéteé uteslutande baserad på vin, torde särskilt vara idealt. Om man nu samtidigt får nämna två sådana ord som ideal och variéteé.

Det man dricker inverkar på det man tankar. När man dricker vin har man mera sinne för det spirituella, än när man konsummerar öl.

I våra dagars Sverige kan man ju icke gå på en variéteéföreställning utan att dricka. I Paris beställer man på variéteén sin traditionella sejdel à la française, men man läppar icke ens på den. Variéteé i Paris är också som ofta odrickbart.

Under den svenska variéteéns punsch-period var det ej absolut omöjligt för en variéteé-direktör att anskaffa goda sujetter. Ty punschens kan köpa billigt och sälja dyrt; alltså en vara som försäkrar goda recetter och som möjliggör höga artistonor.

Att den variéteé, som mäste existera på offertjenster, skall blifiva betydligt särre än sin föregångare, punsch-dito, är derfor helt naturligt.

Alltså hafva vi genom våra lagstiftare åtgärd i hösts endast erhållt det, att vi i stället för en icke alltför aktionsvärd variéteé, fatt en som är ännu särre.

Variéteén är en konststart — om man får kalla den så — som ej är fram-sprungur ur något speciellt svenska konsthof. Tvärtom, den är nägot af det mest importerede vi eg.

Den är särskilt importerad att vi ej kunna rekrytera den ur våra egen led. Den svenska variéteén har hittills nästan uteslutande rekryterats med utländska s. k. artister.

De flesta svenska, som vägat sig upp på variéteé-tjän, blifvit stände dor, tunga och orörliga utan att kunna få fram det de ha mombords, om de ha något. Det låta spiritualia framställningssättet, hvaremde utländslingarna (utom tyskan!) kritjera, kan en svensk i allmänt först efter längvarig vistelse i utlandet tillgåna sig.

Att vi haft ett och annat glänsande undantag från regeln, är sant. Men en svad gör ingen sommar, och en Sigge Wulff ingen svensk variéteé.

Sederman har monsieur Paul Fort tillbrakt något år ute på den franska landsbygden och som resultat härif utgivit en diktsamling, benämnd »Skri» eller något dylikt. Förfödiglen är det han, som står bakom hela den nya naturistiska rörelsen.

Den publika variéteéns bondeimitatörer är till största delen endast svaga efterhämmare af de ursprungliga imitatorerna. Och det som endast är sken af sken, är ju nästan så godt som en skugga.

Bonde-imitatorerna i all åra! Af dem ha vi för konststarts höjande ej mycket att värna oss.

Variéteén afer egentligen två framställningssätt: det lyriska och det humoristiska.

I båda dessa arter hafva vi svenska sedan urminnes tider varit framstående.

Den lyriske föredragaren hette i forna dagar bard och höls på den tiden i så stor åra, att han var en ständig hedersgäst vid konungens bord.

Humoristen blef, då han bedrev sin sak yrkesmessigt, kallad nave. Och fast han ej hade något »socialt unse-

nde», befanns han dock alltid värdig att vara höge herrars ständige sällskapsare.

I våra demokratiska tider är det ej endast de högste på rangskalan, som kunnat å sig förbehålla att Jesus af den lyriske sångarens kväde eller förströs af humoristens visstumpar och berättelser. Nu vilja alla — även arbetsslaven — komma i åtnjutande af dessa förmåner. Och hvorfar ikke?

Ett förbehåll bordet det dock finnas.

Derför att soloforesdraget blifvit tillgängliga för alla, är det väl ej alldeles nödvändigt att deras nivå sänks, så att de endast tillfredsställa den allra lägsta smaken?

Skulle det ej vara tänkbart, att det populära också vore godt — till innehåll och till utförande?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

Det läter ju nästan orimligt. Icke sannt?

Våra dagars bärder och narrar be-nämns: variéteéartistar.

Hur skulle det nu gestalta sig, om de bättre förmågor vi ega på visdiktningens område skulle beträda variéteéscenen?

Om variéteén omdanades till något som kunde göra anspråk på konstnärlighet?

